

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel LXVIII.

ZATURDAG den 29sten MEI 1880.

No. 22.

Uit Nederlandsche Couranten tot 3 Mei jl.

— Z. M. heeft benoemd tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, jhr. mr. van Eysinga, lid der Kamer voor Friesland.

— By Koninklyk besluit van 20 April, is dr. H. de Cock, arts, eervol ontslagen officier van gez. 2de kl. by de Koninklyke Nederl. marine, benoemd tot officier van gez. 2de kl. by het personeel van den geneeskundigen dienst der landmacht in Nederlandsch-Indië.

— By kon. besluit van 22 April, is aan den militairen apotheker 2de klasse by de landmacht in West-Indië, W. J. S. Bresser, de titulaire rang van militair apotheker 1ste klasse verleend.

— De luit. ter zee 1e kl. W. baron van Hogendorp is met den 26 April eervol onthoven als 1e. officier aan boord van Zr. Ms. schroefstoomschip Marnix, ter aanvaarding der betrekking van adjudant by Z. M. den Koning. Aan den luit. ter zee 1e kl. H. J. de Wal wordt met 1 Mei aanstaande de dienst van 1en officier aan boord van dat stoomschip opgedragen.

— Prins Alexander heeft het beschermheerschap over de Leidseche studentenvereniging tot vrywillige oefening in den wapenhandel "Pro Patria" aanvaard in opvolging van den overleden Kroonprins.

— Het wetsontwerp betrekkelijk de regeling der militaire pensioenen by de landmacht, heeft in de afdeelingen der Tweede Kamer by zeer vele leden bezwaar ontmoet, vooral wat de hoofdtrekking betreft. By zeer vele andere leden was het hoofdbezwaar niet overwegend.

— In een der bladen is onlangs melding gemaakt van het plan om een stoombootmaatschappij voor de vaart op Suriname op te richten. Heden worden belangstellenden daaromtrent verwezen naar de heeren van Tubergen en Daam, cargadoors alhier.

Wy kunnen onzen lezers mededeelen, dat geruimen tyd geleden van andere zyde het plan is ontworpen om een stoomvaart in het leven te roepen van Amsterdam op Curaçao en Suriname. De ontwerpers zyn reeds voor eenige maanden in overleg getreden met de Regeering, by wie deze zaak nog hangende is.

Komen beide ondernemingen of een van beide tot stand, dan zal men zich hebben te verheugen in een hervatting en vermoedelyk een groote uitbreiding van het verkeer met West-Indië.

— Met genoegen kunnen wy mededeelen, dat er veel belangstelling getoond wordt zoowel binnen-als buitenslands in de in Augustus en September a. s. in Haag te houden tentoonstelling, betreffende het Vorstenhuis Oranje-Nassau, alsmede alles wat de geslacht-, wapen- en zegelkunde betreft. De inschrijvingen zyn tot op heden voor alle afdeelingen gunstig te noemen, terwyl nog zeer veel toegezigt is; te zamen genomen zal het een keurig geheel uitmaken.

In de Gothische Zaal van wylen onzen ridderlyken koning Willem II, wacht ons dus na de zoo gunstig geslaagde watersnoodtentoonstelling, ééne die tot nog toe eenig te noemen is, nl. wy zullen de geschiedenis van ons dierbaar vorstenhuis aanschouwelyk voorgesteld krygen, terwyl de hulpwetenschappen van de geschiedenis ons veel zullen kunnen leeren.

— Met leedwezen zal door heel het land de tyding worden vernomen, dat de oud-hoogleraar dr. Gerrit Jan Mulder, een scheikundige van Europeesche vermaardheid, den 18 April ja. overleden te Bennekom, waar hy de laatste jaren zyns levens doorbracht. Hy bereikte den leeftijd van 77 jaren en toonde nog, nadat hy wegens ziekte en verlies van zyn gezichtsvermogen het hoogleersambt had nedergelegd, zyn liefde voor de wetenschap, doof zyn bekende geschrift over hooger onderwijs.

— Het gedenkteeken voor van der Werff nadert zyn voltooiing. Wy waren dezer dagen in de gelegenheid ons eenigermate een voorstelling te maken van het geheel en de plastische gedeelten te zien. Het kolossale beeld van Van der Werff, een kloeke, fiere gestalte der 16e eeuw, waarvan de kop als portret behandeld is, terwyl door de geheele gedaante als het ware meer dan de enkele burger, de gansche weerbaarheid en stoute volharding der burgery wordt verzinnelykt, is zeer schoon en met de uiterste nauwgezetheid van een nadenkend kunstenaar als Koelman behandeld. Het beeld is nu in pleistermodel voor de gieterij gereed. De vier platen met licht verheven beeldwerk, die het voetstuk zullen sieren, zyn reeds in brons afgegoten. Zy zyn ontleend aan de geschiedenis van het beleg en verbeelden: de burgery als weer der stad in den eed genomen; het gevecht by de buitenschans; het aanvoeren van brood en haring aan de verhongerde burgers; den dankstond voor de verlossing. De door den heer Enthoven uitstekend gegoten basreliefs zyn fraai gecomponeerd en wel gekozen hoofdpunten uit de geschiedenis van het beleg en de bevryding. Het geheel zal zeker een krachtige werking doen en is een van de belangrijkste en gelukkigste werken van den kunstenaar.

— Den 21sten April heeft te Parys de onderteekening plaats gehad eener overeenkomst tusschen Nederland en Frankryk omstreeks de betrekking van de postzaken door tusschenkomst der postzaken.

— Naar aanleiding van het aanstaande 50-jarig feest der Belgische onafhankelykheid, behelst de *Nordd. Allg. Zeitung* een zeer waardeerend opstel over de ontwikkeling van dezen Staat. Meer byna dan eenig ander volk ter wereld, zegt het, bewyst het betrekkelijk kleine België tot welk een hoogen graad van stoffelyke en sedelyke welvaart eene nyvere, verstandige en spaarzame bevolking het kan brengen, door de van nature gegeven hulpmiddelen zoo goed mogelyk te gebruiken en zich met ernst en volharding toe te leggen op de taak welke eene gezonde staatkundige en maatschappelyke ontwikkeling haar voorschryft.

De *Nordd.* herinnert dan, hoe door eene verstandige cultuur de waarde van den grond met meer dan het dubbele is verhoogd en de veestapel naar evenredigheid werd uitgebreid. De uitvoer van steenkolen is in de laatste 30 jaren van 50 miljoen franken tot 150 miljoen toegenomen. Dezelfde vooruitgang is waar te nemen op het geheel gebied der nyverheid. Het duidelyk valt dit misschien in het oog door de statistiek der stoomketels. Terwyl die in het jaar 1870 het getal van 9800 bereikten, waren er in 1877 byna 14000 in werking.

Ook de Belgische zeehandel heeft zich zeer sterk ontwikkeld. In het jaar 1879 kwamen 6144 schepen met 3,140,000 tonnen inhoud in de Belgische havens. In 1876 6323 schepen met een inhoud van 2,858,000 ton.

Voor het onderwijs heeft misschien geen Europeesche staat zooveel gedaan als de Belgische. De gevolgen zyn zeer merkbaar, o. a. door de sterke vermindering van het aantal personen, dat niet kan lezen of schryven. — Het aantal middelbare scholen bedraagt 195. Daarby komen vier universiteiten, een politiechnicum en eene nyverheidsschool. Aan de beoefening der schoone kunsten is in het Belgische onderwijs eene ruime plaats verzeerd. Onder anderen tellen de muziekscholen thans 8000 leerlingen tegen 3300 in 1870.

Het verkeer te land en te water wordt voortdurend bevorderd. Uit de statistiek blykt o. a. dat in het jaar 1878 15 brieven en 53 telegrammen per hoofd werden ontvangen.

Om kort te gaan, toont België in alle op-

zichten het beeld van eene flinke ontwikkeling. Het heeft eenheid en duidelyk uitgedrukte individualiteit en daarmede de beste uitzichten voor eene gelukkige toekomst.

— De heer de Lesseps heeft den 17 April in de Sorbonne zyne voordracht gehouden over de doorgraving der landengte van Panama. Reeds een half uur voordat de zitting zou beginnen waren alle plaatsen bezet en velen konden niet binnen komen. Te half negen uur verscheen de Lesseps, vergezeld van zyne vrouw en kinderen. Met daverende toejuiching werd hy begroet. Al de gangen waren zóó vol, dat hy nauwelyks zyne plaats kon bereiken en lachend zeide: "Ik geloof wezenlyk, dat ik nog gemakkelijker door de landengte kom, dan door deze menigte." Natuurlyk werd deze kwinkslag weder gevolgd door een oorverdoovend applaus. Twee uren lang hield hy zyne toehoorders geboeid door een levendig verhaal van zyne reis en de voorloopige werkzaamheden. Wat het meeste trof was het onverzettelyk geloof van den spreker, de vaste overtuiging, dat de zaak zal tot stand komen. Uitvoerig toonde hy aan, dat de technische bezwaren konden worden overwonnen. Was dit reeds theoretisch uitgemaakt op het congres te Parys, de onderzoekingen op de plaats zelve hadden bewezen, dat ditmaal de theorie niet faalde. Over de staatkundige bezwaren oordeelde de heer de Lesseps niet minder gunstig. Aanvankelyk was men in Noord-Amerika altes behalve gunstig gestemd. Maar (zeide de heer de Lesseps) ik heb den Noord-Amerikanen gezegd, dat niemand my verhinderen kon een kanaal te maken, waartoe door een onafhankelyken staat concessie was verleend. Ik zal het maken met u of tegen u. By myn vertrek wilde ieder het met my maken. En in de handen der bankiers liet ik 300 miljoen."

De heer de Lesseps zal nog wel eenige bezwaren hebben te overwinnen, alvorens hy het ontbrekende vindt en alle moeilykheden oplost. Maar het geloof in zichzelf en in de toekomst is een machtige hefboom en de bezwaren tegen het Suez-Kanaal waren vooral niet geringer, dan die tegen de doorgraving van Panama.

— Wy spraken den 20 April van de Lesseps, van zyne schitterende ontvangst in de Sorbonne, van zyne koene verwachtingen omtrent de voltooiing van het Panama-kanaal. Terwyl hy sprak was uit Amerika eene tyding onderweg, die met zyne plannen in rechtstreeks verband staat, al zou men dit op den eersten aanblik zoo niet zeggen. De commissie voor buitenlandsche zaken, zoo meldt men uit Philadelphia, heeft gunstig geadviseerd op een besluit, waarby de president wordt uitgenoodigd stappen te nemen tot in-trekking van het Clayton-Bulwer tractaat.

Wat dit tractaat is en wat het met de doorgraving heeft uit te staan, zullen wy zookort mogelyk verhalen.

Het plan, om de landengte van Panama door te graven, dagteekent, naar men weet, niet van vandaag of gisteren. Dertig jaren geleden scheen het zelfs, alsof het toen wezenlyk zou worden uitgevoerd. En onmiddelyk waren Engeland en Amerika by de hand, om hunne ware of vermeende belangen te handhaven. In alleryl werd een tractaat gesloten, waarby de wederzydsche rechten voor alle tyden werden gewaarborgd en dit is het Clayton-Bulwer tractaat. Daarin werd beschreven welke regelen gevolgd zouden worden, om uit de verschillende ontwerpen het beste te kiezen; ja zelfs de richting van het kanaal werd reeds vastgesteld en eerst in het laatste artikel bespeurt men by de contracteerenden nog het flauwe besef, dat misschien eene andere richting wenschelyk wezen zou en deze dus moet worden toegelaten. Eigenlyk echter was dit alles maar byzaak. De hoofdzak was, naauwkeurig te omschryven, welke rech-

ten Engeland en Amerika zouden hebben en niet zouden hebben. Zoo werd bepaald, dat geen van beide landen er naar zou trachten voor zich of de zynen byzondere handelsvoor-rechten te verwerven. Geen van beiden zouden ze versterkingen oprichten langs het kanaal, of ook trachten uitsluitend gezag te verwerven over de omstreken van het kanaal, of eenig ander gedeelte van Midden-Amerika.

Zoo scheen dus alles behoorlyk te zyn geregeld. Al spoedig echter bleek natuurlyk een groot verschil van opvatting. De Amerikanen begrepen, dat Engeland door dit tractaat afstand had gedaan van vroegere aanspraken op gebied of invloed in Midden-Amerika. Engeland meende, dat door het tractaat eenvoudig de bestaande toestand was erkend en alleen werd afgezien van pogingen om meer te verkrygen. Er werd lang en gedurig over gehaspeld en nu en dan poogde men eene andere overeenkomst in de plaats te krygen. Dit gelukte niet en het tractaat bleef in leven. Trouwens de Plannen waren weder opgegeven en de geheele zaak boezemde weinig belangstelling in, zoolang het tractaat kon blyven slapen. Nu echter wordt het eene andere geschiedenis en het eerste gevolg van de plannen van den heer de Lesseps zal dus wezen eene nieuwe diplomatieke worsteling tusschen Engeland en de Unie, beginnende met opzegging van deze oude verbin-tenis.

Voor de hand ligt nu, met welke staatkundige bezwaren de heer de Lesseps het eerst zal hebben te stryden. De Amerikanen willen natuurlyk het kanaal. Maar zy willen het slechts, wanneer zy daarvoor zooveel mogelyk meester zyn. En wanneer zy dit niet kunnen verkrygen zullen zy even krachtig tegenwerken, als anders mede.

Daarop echter behoeft het plan niet af te stuiten. Het Suezkanaal is er ook wel gekomen en ook toen had men de machtige tegenwerking van den meestbelanghebbende, van Engeland. De Lesseps kan het ook nu dus wel opnemen met de tegenwerking van den eersten belanghebbende, te eer, omdat in Amerika toch nog veel meer kans is op krachtige samenwerking van een groot gedeelte der natie, dan indertyd in Engeland; veel meer kans ook, dat deze ten slotte de tegenparty overreedt en medesleept. Wat Engeland betreft is het voor den heer de Lesseps geen na-deel, dat juist de tories zyn afgetreden. Het nieuwe ministerie zal denkelyk eer te vinden zyn tot eene billyke schikking met de regeering der Unie, dan verwacht worden kon van de bemoeizieke staatkunde van Beaconsfield.

— De *National Zeitung* bespreekt de socialistischenwet in verband met de vraag wat er van deze wet zal worden na affloop van den duur, waarvoor zy, men mag nu reeds met gewisheid zeggen, zal worden verlengd. Aan een poging tot beantwoording dezer vraag zullen wy ons niet wagen. Er zyn leden in den Duitschen Ryksdag, die beweren, dat Duitschland en Europa onfeilbaar worden bedreigd door een groot gevaar, namelyk door de socialistische party, welke er op uit is de grondslagen der maatschappij het onderste boven te keeren. — Intusschen zyn wy van gevoelen, dat de geschiedenis der socialistische party, zooals die zich in andere landen heeft ontwikkeld, een dergelyke opvatting niet billykt. Gedurende de twintig jaren dat het Fransche keizerryk heeft bestaan, was de sociaal-democratie in Frankryk volslagen machteloos. Toen indertyd de revolutie ten jare 1848 werd bedwongen, viel tevens de sociaal-democratie krachteloos in het stof, niettegenstaande sedert 1830 voortdurend pogingen in het werk waren gesteld, om haar in kracht te doen toenemen.

Later in de dagen der commune sloegen de socialistische vlammen tot een ongekende hoogte ten hemel, maar buitengewone feiten, wier ontstaan niemand ter wereld heeft kunnen voorzien, moeten beschouwd worden als

